

พญชบา

ดอยอยู่ตรงพักตร์ขนิ
 มีภูเขาลงนแพริอองการ
 ทาเป็นตาอติอนระวี
 ลำแดงแสงฤทธิ์เกรียงไกร
 ทั้งองค์พระพายเรือเดชา
 ก็เข้าอิงแอบแนบกายา
 เมื่อนั้น พระพายเทอญเรือศรี
 เห็นฉานร ลำแดงฤทธิ์
 จึงให้นามตามเทออองการ
 แบ่งทั้งกำลัฏทวิรอน
 รัศมีโชติช่วงในเวหา
 ฝั่งอแก้อแฉอดฟ้ามาลัย
 แดกรตีหน้าสูงใหญ่
 แด้อสงมา ไหว้พระมารดร
 ลำคัญว่าบิตุเรศนาถา
 ฉานรขึ้นนมยินดี
 สนั่นทั้งธาตรีอัมพร
 ชีอหนุมานชากฤษมร
 ให้แก่ฉานร โอระด.....

บทกลอน : เรืองรามเกียรติ์

ผู้แต่ง : สันตภณีสมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี และ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

อะกล่าวถึงหนุมานเขี้ยวอาญัติก ข้างลำลึกแก่งกาตดำสัตว์ทั้งหลาย
ดมุนแอกบาทบงศ์องค์นารายณ์ เพื่อดำลุ่มารร้ายทศกัณฐ์

มีมารดาคือนางสวาทะ นำเอาอุธพระศิโธจากสววรรค์
ให้พระพายนำกำลังมาพร้อมกัน จนตั้งครรภ์เกิดเป็นหนุมาน

มีคุณทูลชนแพชรและเขี้ยวแอก
ทาดเป็นดาบเป็นदैอนแถมดระการ ภายสีขาอฬองแฝดให้กล่าวชาน
พละกำลังมหาศาลยามราญรอน

ทั้งฉลาดรอบรู้แม่สู้รบ ต่างประสพหมดทางกลางสมุทร
หากแม่ใครหาญกล้ามาต่อกร ต้องม้วยมรณส์ล้มตายวายชีวี

มีฤทธิ์เดชเวทย์มนตร์ร้ายก่นแฉก ทหารเอกองค์รามาพระทรงศรี
ขยายร่างใหญ่โตพันทิว ราวอุธสัตว์เพชรประจำกาย

บุตรพระพายกับนางสวาทะ ชีวีตเป็นอมตะไม่ลุ่มยสลาย
หากถึงมาดหมตสิ้นชีวีตวาย อดผ่านกายกลับพื้นดินวิญญาน

มีคู่ครองบองใจ ได้คู่ชีน ด้วยเจ้าชู้เรไร้นแฉนหา
บุษมาตีนางสุวรรณกัณษุมมา สุพรรณมัจฉาเบญกายวานรินทร์

อีกทั้งนางมณฑิลาอีกฝ่าย	ได้ชมเขยรี้นรมย์สมถวิล
มีบุตรสองเสวี่มั่งอ่องครามินทร์	สมเจตน์จินต์หนุ่มมานหาญราวี
จิตวิญญาณหนุ่มหาญสมร	เอื้ออาทรต่ออ่องค์พระทรงศรี
ถวายความจงรักและภักดี	ต่อภูมิพระนารายณ์อองตาร
สงครามสิ้นได้ครอองนพบุรี	แทนเอโยธยาธานีแผไพศาด
สุขสงบบังเกิดเลิศระการ	หนุ่มหาญกล้าพญาสิง

ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ เที่ยงใหม่

หนุ่มหาญทหารกล้ากายงาม	ที่รู้ใจพระรามตามรับใช้
ที่ฉลาดเจ้าเล่ห์เพทุบาย	ที่จงรักเจ้านายถวายชีวิต
ที่เจ้าชู้มีเสน่ห์เสน่ห์ลุ่มจับ	ที่ซื่อสัตย์ต่ออ่องค์พระทรงศรี
ที่หัดดีอันยิ่งสิ่งดี	ที่เมื่อยมีมากมายหลายพันคน
เป็นสิ่งที่ดูต่งแะเก่งกาจ	ที่สามารถลำแดงเฉยวิเศษสิ้น
ที่ทำได้แม้ขยาร่างกายตน	หรือยัดหางได้ยาอพันจนเกินสิ่ง
อีกทั้งได้ชื่อเข่นเป็นอมตะ	ด้วยเป็นบุตรพระพายสมสมใจยิ่ง
จึงไม่มีวันตายสบายจริง	สมพัดสิ่งก็พันชีพสิ้นมา
เป็นสิ่งที่อกจึงมีกายสีขาว	มีเขี้ยวแก้วแะอวดอวดกาจกล้า
มีภูมณฑลนแพชรอองการ	มีสีหน้าแปดกรตอณลำแดง

ฤทธิเดชมีรัศมีที่ใจดีขั้วอง ยามหาองค์องค์จะเป็นดาอด้องปราอแดง
และเป็นเต็อนเย็อนฟ้าเจ็ดจ้ำแรง มีพลังอันแข็งแกร่งแผ่ลงฤทธิไกร

ถูกขงยั้งองค์เป็นผู้ที่มีใจภักดี ที่จงรักต่อพระรามตามรับใช้
ที่ฉลาดปราดเบรีองเล็องลือองไกล ที่ไม่แพ้ผู้ใดในพารา

มีคุณธรรมนำหนุณดูนชีวิต มีใจคิดแข็งกร้าวราอภูษา
มีไหวอพิริบปฏิภาณการพันฟ้า มีคณามกล้ำบ้ำระห้ำย่ำคัด้รู้

มีพลังอำนาจเก่งกาจหนัก มีอุปสรรคไม่ยั้งอทำอขอทนด้
มีคณามใจ ไม่มีใครเทียบเทียมกู มีแต่ดูทหารเอกอเนกประการ

มีนิสัยที่โดดเด่นเห็นประจักษ์ ในคณามรักของหนุมาณทหารหาญ
ต่อพระรามคือพระนารายณผู้ออदार เป็นตำหนถูกจารึกคึกลือคราม

ว่าทุกครั้งที่ตั้งองค์พบรบทศกัณฐ์ หนุมาณละออก ไปไม่เกรงขาม
อยู่เบ็องหลังขั้วขนิษของพระราม ด้วเพราะคณามขั้วอด้ยรักภักดี

เป็นคณงามคณามดีที่ขำบขั้วอง พระรามลึงตอบแทนแฉนดูขศิริ
ให้รางวัล ๓ ครั้งหลังราอี้ แก่หนุมาณผู้ภักดีด้งนี้ใจ

ครั้งที่หนึ่งบอกกล่าวขำขามขำ ๓๐นไปเภากรุงอองกาณะใอ
ทศกัณฐ์ไปเล็ยรู้ดูดูต ไพ ตามอุบายขั้วองของหนุมาณ

ครั้งที่ลือองนั้นหรือคืออธำมรงค์ ๓๐นไมยราพลั้บพระอองคั้ขังกรงนั้น
ถูกขออันได้ไต่บาดาลอยู่ขำนอัน หนุมาณพลันแปลงร่างหาพาออกมา

ครั้งที่ลั้มขามเล็ยอจติกกรุงอองกา เป็นพระยาอักรกฤษณพิพรวิพงคั
คือรางวัลที่พระรามได้ลั้บาปนา พร้อมกั้งหนึ่งกรุงอโยธยาให้มาครอ

กรงเอโยธยาหนุमानท่านไม่รับ
ถวายเป็นสักการะตนไม่พอ ไม่ขอครอง
ถวายกลับคืนไปไม่ตนเอง
ไม่หมั่นหมอบขอต่อผู้คู่บารมี

ทำความดีได้ดีเป็นที่พึง
พระรามจึงมอบรางวัลในครั้งนี้
ให้หนุमानได้เข้าครองเมื่อจนพบวี
พร้อมนารี ๕๐๐๐ นางเคียงข้างนม

หนุमानภักตมรวัชระไว้รัก
ผูกสมัครรัก ไปที่ด้อมคู่ตม
มีภรรยามากมายไว้ชื่นชม
นางสนมก็มากหลายได้รับมา

ภรรยาแรกสุดนางบุษมาลี
พบเธอที่ระหว่างทางในกลางป่า
เป็นนางฟ้าอยู่ผู้เดียวเปลี่ยวแฉกา
ด้วยพระอินทร์สถาปสั่งมาอย่ามีใคร

หนุमानแม้จะรักนางนักหนา
แต่ได้สัญญาต่อรักษาหาดีไม่
จึงโยนนางขึ้นฟ้ากลับกลับไกล
จากกันไปไม่มีดูถูกสายพันธุ

คนต่อมานางเบญจกายได้เคียงข้าง
ระหว่างทางพามุ่งกลับกรุงนั้น
ดูพิเวกเมียหนุमानหลานทศกัณฐ์
มีบุตรด้วยกันชื่ออสูรพันธุ์ ไว้มัดใจ

หนุमानเดินไม่พักรักไม่เลิก
พบนางเงือกในคราวนี้ดีโฉม
ชื่อสุพรรณเมธมาหน้าใสใส
มีบุตรไว้ชื่ออสูรมัจฉา

ด้วยชาติไชยฉกรรจ์เกียรติพาราดี ไปทุกที่มีภรรยาคนเดียวคู่
นางวารินทรได้ ในคราเล่าตัดรู้ นางมณฑิลาเธอได้เรียนรู้แล้วเห็ดเยี่ยมสิ่ง

อบเรือองราวดหนุมาทญก่งกัถ้ำ เอาจนระคความขั้วร้าย ได้ทุกสิ่ง
เป็นความหวัง ให้มนุษย์ดูใจจริง เทวดายิ่งนิยมขอพรพร้อมขอบใจ

เป็นมนุษย์จงทำดีพี่น้องเลย บอก ได้เลยละ ได้ดีชีวิตได้
จงทำดีมีคุณธรรมประจำใจ สังคมไทยจะขึ้นยิ่งอย่างมั่นคง

ผู้ประพันธ์ : ฤๅพร สุวรรณปากแพรก

กำเนิดหนุมาท (๑)

หนุมาท ชาติสมุทร ขจรนาม ทหารเอก ในพระราม ลำราศี
คือสิ่งเผือก ขาดเผือก คณะองฤทธิ ผู้รักดี องศรัทมา และดีดา

พระอุศวร ผู้เป็นใหญ่ แห่งสุวรรค์ บัญชาการ พระพาย ถ่ายอุศลศรัท
นำเอาอุท ประจำกาย ได้กายา สุวาทะ ต่องมนตรา ปากอ้าขั้วกาธ

คทาเพชร ตรีเพชร และจักรแก้ว ตั้งตรงแน่ว แน่วโอบขลุ้ ทมดทั้งนั้น
พร้อมพลัง พระอุศวร ล่องนครวมกัน กิจครานั้น เกิดหนุมาท ชาติไชยฉกรรจ์

คทาเพชร กลายเป็น กระดุกตั้งหลัง ยาดจากหัว จรดหาง ข้างแกร่งฉม
เป็นผล ให้ ว่างใจ ปานสายลม จักรแก้วเป็น เตียรกลม ของกุมาร

ตรีเพชร เป็นสัณทกาย ของฉนวนร ยามราทรอน ขจรใจ ได้ขั้วมัน
รวมกำลัง พระพาย ให้กุมาร หนุมาท สิงหาญกล้า ศาสตราคม

อุตรให้ พระพาย เป็นบิดา
แม่อำปาก ยืนดินเดียว เหนียวกินลม

สวาทะ คือมารดา คุณค่าสม
ต่างชื่นชม บุตรชาย ภายฉนวน

หนุมาน ขวัญราชิ กล้ำค้ำหาญ
เปลี่ยร่างกาย ได้พลัง กาลฉนวน

มีไหวพริบ ปฏิภาณ ขาวบุญสม
แม้ม้วยมร ห่อนอ้าย ถวายชีวิต

ด้วยเป็นบุตร พระพาย ไร้นตาย
เมื่อลำแดง ตักดา กล้าไฟ

ยามลมกราย พินิจพิใหม่ ได้เรีวี
เพลงฤทธิ์ สักทรา ข้าแปดกร

อุดมกุณฑล ขนแพชร อลังการ
มีเขี้ยวแก้ว แฉฉนวน พ้าอมร

เข้าพาดพัน ไปหวั่นใคร ในสม
แปลงกายใหญ่ คล้ายสิงขร ขจรฤทธิ์

ฮึดทางได้ ไหญ่ยาอ เก่าฤชา
ทาดเป็นดาอ เป็นเดีอน สะเทีอนเมสี

เคลีอนกายา อ่องไอ ไปเรีวี
มีชีวิต อมตะ อนันตกาล

หนุมาน ทาญกระบี่ มีฤทธิ์มาก
แถมเจ้าเล่ห์ เพทุบาย ยักย้ายตะบัน

นำพลพรรค หักลงกา ทาได้หวั่น
ยามโรมรัน พันตุ ผู้ขาดใจ

รามายณะ อารยธรรม นำอินเดีย
เรีองพระราม อองค้ออตัน พระนารายณ์

แพร่หลายทัอ เอเชีย อย่างฮิ่งใหญ่
แต่โด่งดัง ถล่มทะเลาย คือหนุมาน

อินเดียนั้น มั่นหนุมาน ปานเทอา
ค้ำคานา อรรณกรรม อ่าสราญ

ต่างเคารพ บูชา ครีททาอินาน
สถาปัตยกรรม โบราณ สิ้นปฐพี

ค่านิยม นานาเขต เป็นเหตุใหญ่
วัฒนธรรม ร่มสมัย หลายกอดี

บุคลิก พลิกไป ในต่างที่
รามายณะ ค่ำทวี ที่หนุมาน

ทหุมาณนักรักรักรบ (๒)

จิตตข๑๑ ทหุมาณ ขาญเจ็จรบ ยามประล๑บ วิกฤตติ จิตต๑งมัน

ใจ้ล๑ติ บัญญา ปฏิภาณ ทตักัณท์ ยักรัษใหญ่ พ่ายฉาทร

ในเจ็จรัก หักฉลาท ใจ้ล๑ลาตค๑ลา ย มีเจ็จขา ย เจ้าขู้ ล๑ล๑มร

ได้ภรรยา ก๑ว่าห้าพัน ๑ัน๑รขร นามกระล๑น ข๑ร โกล ขา ยข๑ตรี

ครึ๑๑๑๑ถนณ ขนหินทราย ใจ้ล๑งค๑า พ่าย๑งกา ใจ้ให้เหล้าป๑ลา พาหินเหน็

หัวหน้าป๑ลา ล๑พรรณม๑๑ฉ๑า ดารานเท็ ทำใจ้ให้มี บัญหา มรรค๑าทร๑ด๑

ทหุมาณ ขาญล๑มูทร ยี๑ย๑ดม๑๑ฉ๑า ๑ัน๑นกา๑น๑ดา เป็นภรรยา น๑ท๑นหัว๑

ล๑มฤตติ มี๑ูกขา ย ใจ้แทน๑ด๑ หล๑๑ ใจ้ใจ้๑ ม๑๑ฉ๑าขุ ล๑กครึ๑งป๑ลา

กายเหม็๑นพ๑๑ ๑ิ่งเฝ็๑ก ๑็๑กเก็๑ด๑

ท๑ารกมี ท๑งเหม็๑นป๑ลา ล๑พรรณม๑๑ฉ๑า

น๑๑๑๑เฝ็๑ย คนแรก ๑าก๑งกา

เบ๑๑๑น๑ด๑๑รุ เป็นภรรยา น๑๑๑นใจ้

คนเท็๑๑๑ง น๑๑งนาง เเบ๑๑๑กาย

๑ำ๑๑๑กาย ค๑๑๑๑๑๑๑๑ ๑่า๑๑๑๑๑

แก๑๑๑๑๑๑น๑๑ ๑ระร๑มพบ ๑๑พ๑๑๑๑๑

๑๑น๑๑๑๑๑๑ ม๑เ๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑๑

เก็๑๑๑๑๑๑๑๑ ท๑พ๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

ใจ้๑๑๑๑๑๑๑ ทตักัณท์ ข๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

ทหุมาณ ขาญ๑๑๑๑๑๑๑๑ ๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

พระรามขี้ใจ พิเภก แฉนเที่ยงธรรม ยกคติความ ขันตาย ให้มารศรี
 ด้งหนุมาน นางนาง กลับธานี กลางวิถี ออมกระบี่ ดุสิตเบญจกาย

ออบทั้ง๑๑๑ สมดุ เป็นคู่ผสม ด้วยคารม คำหวาน หนุมานโหด
 ใต้อุรุผัด เป็นบุตร ลุดเกรียงไกร เจ้าอุกขาย แฉนกำยำ ลำสันกายา

หลังเสริอติ๊ก ลงกา สติบาทลิตีร์ พญาอนุชิต อัครฤษณัม พิพัฒน์พงศา
 พระราชทาน หนุมาน ครองอยุธยา แต่พญา ฉานร ๑๑๑คืนรางัด

ด้วยสำนึก ว่าตน ใจสูงศักดิ์ พระรามพระลักษณัม คล้อยตาม คำ๑๑นั้น
 เปเลี่ยนคร๑๑เม๑๑ ๑พบุรี ธานีตราญ พร้อมกำนัล นางสนม ทำพันนาง

คือขี้วิต นักรบ ครบเร๑๑รัก ผู้พร้อมพรัก กูรู รู้กว้างขวาง
 ผู้เลิศล้ำ คุณธรรม นำแนวทาง คือหนทาง ขยายชาติร์ ศักดิ์ศรีนรินทร์

ผู้ประพันธ์ : สติติย์พันธ์ ธรรมสติติย์

จะกล่าวถึง หนุมาน ขวัญฉมาร
สุดเบรื่องปราด ใจรักเลตรา ฆ่าศัตรู

เป็นเอานร...ข้าพญา...การต่อสู้
เคียงข้างคู่ รามลักษณณ์ คู่หลักชัย

ท้อสราพางค์...ร่างกาย...มีดีขาด
เสียอดตั้งแก้อ...วิบวับ...งามจับใจ

จนเป็นเพชร แดงวาด สกาดใส
ภาคเกรียงไกร ทาเป็น เข่นดาเด็อน

มีฤทธิ์เดช ไม่น่าเขื่อ สันเหนือหลาย
ผู้ใจเวท...มนตรา...หล้าละเท็อน

อาดูรใช้แคล่วคล่อง มอองเลมีเอน
เสียงสันเล็อน บานโลกแตก แยกจากกัน

ชีวิตเป็น...เข่นอมตะ...จะ ไม่ตาย
อายุยืนเหนือ คณนัษ ข้อักปักลป

บุตรสวาทะ พระพาย สยลมนัน
ตราบนิรันดร์ ประดัภษ์ มากฤทธิ

รูปละสวย รอยเลนทร์ เทเหนือหลาย
รักเล็องเล็อง...สุดอ็องดา...คาอโลกีย์

เม็ยมากมาย หลายพัน สันต์สุขสิริ
แม่มัจฉา...กะยักษณณ์...ท่อนมีเว็น

ความองรัก...รักดี...มีสันเหนือ
มีดละ ต่อพระราม ได้นำเพ็ญ

ในทุกเม็อ...ขัดแั้ง...ลำแดงเท็น
จุดตั้งเข่น เป็นกาสิ รองบาทองค์

สุดปราดเบรื่อง เร็องวิภา ใจกล้าหาญ
กายเข้มแข็ง...แรงมากมี...ทึ้นนยง

เฉลี่ยอฉลาด มีปฏิภาณ อันดุจสัง
อดทนเข่น มั่นคง จรรโลงนครา

ร่วมเคียงบ่า เคียงไหล่ ในการรบ
ยุติสงคราม...แย่งชิง...นางสิดา

ทศกัณท์สยบ พบแพพ่าย ได้ตั้งว่า
จากเจ้ากรุง...องกา...คึ้นพระราม

ผู้ประพันธ์ : โกวิท ธีรวิโรจน์

